

P. J., *Filmgyártás a Szentföldön*, Múlt és Jövő, 1933, 213

FILMGYÁRTÁS A SZENTFÖLDÖN

Mindenfelé nagy örömet keltett a hír, hogy Palesztina ipara egy új, jelentős ággal gyarapodik: megindul a filmgyártás. Nem is ipari, hanem a szellemi termelés gazdagodását látják mindenütt ebben az új térhódításban. Mert a Szentföld filmjeinek is chalucunkát kell végeznie és nem elégedhet meg azzal, hogy felveszi a versenyt Amerika vagy Németország émelygő romanticizmusával, vizenyős szentimentalizmusával. Jeruzsálem falai közül, a Karmel hegyéről, Tel-Aviv átvarázsolódó homokjáról, vagy az Émek véres-verejtékes mártírföldjéről nem jöhetnek holmi trükkfilmek „dologtalan népek olcsó mulatságul”. Cijonból eszmének kell sugározni a diaspora felé, akár szavak szárnyán, akár képek káprázatán. Úttörő feladatot kell végeznie ezen a téren is. Új utakat keresni, új hidakat építeni, új monumentumokat emelni.

Az adottságok nem is mostohák a film számára. Ellenkezőleg. A pompás világítás, az átlátszó, tiszta levegő, a majdnem tíz hónapig tartó esőtlen időszak, a tájak szépsége és változatossága a havas Hermonon és trópusos Tiberiáson át a Jordán-vízeséséig s a Holt-tenger lila, páras katlanáig, a Sáron tengerpartja és Galilea hegyvidéke, a városok és falvak történeti környezete, a világ népeinek tarka vegyületeivel — mind a legalkalmasabb filmstudióvá teszik a Szentföldet, úgyhogy a vérmesek most már Palesztináról mint új Hollywoodról ábrándoznak.

De ne is legyen Tel-Aviv afféle új trükkfilmgyárváros. Ha Palesztinát más termelés terén nagy kísérleti laboratóriumnak mondják, a filmszakmát is fel kell emelnie az etikai világnézet magaslatára.

Az első film, amelynek tárgyát Avigdor Hameiri írta, mindenképp kitünő útmutatás ebben a tekintetben. „A föld szimfóniája” a zsidó chalucnak a földhöz való ragaszkodását éneklie meg. Valósággal hősi éposz filmre forgatva. És mégis mennyire általános emberi a téma, mutatja a tény, hogy Mussolini mindjárt megérezte, hogy ez a föld szeretetének érzése olyasvalami, ami minden nép fiában-leányában él és kívánatos is, hogy éljen, mert ez segíti elő legjobban a talajbaplántálódást és örök kivirágzást. És ennek köszönhető, hogy Mussolini intenciójának megfelelően a héber filmet mindjárt olasz variációban is felveszik és a *Habimah* pompás művészgardájának alkalma lesz felvenni a versenyt Itália legelső állami színjatszóiával.

Magyar származású költő írta a szöveget, a budapesti ifj. Farkas Imre tette át a „forgó-könyv”-be, dr. Lázár Lajos, a kitünő rezsiször egyenesen Budapestről ment le Tel-Avivba átvinni a rendezést, Lányit, az operatőrt is innen vitte magával. A palesztinai művészek, színészek, zeneszerzők egész kara áll rendelkezésre. És akik az „Orient Film Corporation” életrehívói, élükön a finomlelkű Karelitz és tanácsadója, Reizini, mind át vannak hatva a tudattól, hogy nem üzletről van szó, hanem elsősorban — misszióról.

Az ő munkájuktól függ, hogyan fogja látni az egész világ a feltámadó Szentföldet és testi és lelki újjászületésben fölemelkedett új nemzedékét. P. J.

Mint jemeni Chacham-jelölt

Mint délarábiai pásztor

Mint jemeni kabbalista ifjú
Sarah Osnath Halévi különböző szerepeiben